

امتحانات متمرکز تكميلي (سطح ۳)

متاخر: ۱۰ صبح | مدت: ۹۰ دققيقه

نمره: ۱۳

نحوه بروز	نحوه عده	نحوه امام صحیح اول
نحوه بروز	نحوه عده	نحوه امام صحیح دوم

نیمسال اول ۹۷-۹۸
رشته فقه و رودی همو-۹۶

مهر مدرسه

کارشناس:	۳۹۷۱/۰۱
نماینده:	۱۳۹۷/۱۰/۲۴
فقه:	۴
عنوان:	دروس تمهیدیة في الفقه الاستدلالي
کتاب:	جلد دوم: کتاب البيع (ص ۱۱-۱۰۶)
مدد:	

نام و نام خانوادگی: که لفظ: شرطان: درجه علمی: نام پدر: ایام:

۱- مفید بودن معاطات برای ملکیت لازمه با استناد به کدام یک از آیات زیر قابل اثبات است؟ ص ۲۰ پ آخر

الف. «لا تأكلوا أموالكم بيئكم بالباطل إلا أن تكون تجارة عن تراضٍ منكم»

ب. «الناس مسلطون على اموالهم»

ج. «أحل الله البيع»

د. «أوفوا بالعقود»

۲- عبارت «أن اعتبار الملكية من حين العقد ثابت قبل تحقق الإجازة ما دامت الإجازة تحصل بعد ذلك في علم الله سبحانه» و «أن اعتبار الملكية من حين العقد يثبت بعد تتحقق الإجازة لا قبلها» به ترتيب بر کدام یک از اقسام کاشفیت اجازه دلالت دارد؟ ص ۳۶ پ ۵ و ۶

الف. حقیقی - انقلابی

ب. حقیقی - حکمی

ج. انقلابی - حکمی

د. حکمی - انقلابی

۳- با توجه به احکام خیار رؤیت کدام گزینه درباره حکم مسأله «من اشتری اعتماداً على رؤیة سابقة أو على وصف بدون رؤیة ثم وجده على خلاف ذلك» صحیح است؟ ص ۶۲ پ ۵

الف. یحق له المطالبة بالأرض كما لا یسقط خیاره ببذل البایع ابدال العین بأخرى

ب. لا یحق له المطالبة بالأرض و یسقط خیاره ببذل البایع ابدال العین بأخرى

ج. لا یحق له المطالبة بالأرض كما لا یسقط خیاره ببذل البایع الأرض

د. یحق له المطالبة بالأرض و یسقط خیاره ببذل البایع الأرض

۴- حکم مسأله «عدم جواز بيع المكيل والموزون قبل قبضه مرابحة» از دیدگاه مصنف مطابق با قاعده است؟ مسأله مذکور از صغیریات کدام مسأله به شمار می روید؟ ص ۸۵ پ آخر

الف. نعم - بيع المبيع قبل قبضه

ب. لا - بيع المبيع قبل قبضه

ج. لا - بيع السلف أو السلم

د. نعم - بيع الصرف

۵- برای اثبات شرطیت بلوغ برای متعاقدين به آیه شریفه «وَابْتُلُوا الْيَتَامَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النَّكَاحَ فَإِنْ أَتَسْتَمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوهُ إِلَيْهِمْ أُمُوَالَهُمْ»

(نساء: ۶) استناد شده است؛ به دو اشکال زیر در استناد به آیه برای اثبات شرطیت مذکور پاسخ دهید. ص ۲۵ پ ۳ - ۲ نمره

اشکال اول: با توجه به این که موضوع آیه شریفه اختصاص به ایتمام دارد، استفاده عمومیت از آیه و اثبات شرطیت بلوغ، در تصرفات مالکانه برای همه انسان‌ها، محل اشکال است.

جواب: با توجه به این که فقهاء در این مسئله میان یتیم و غیر یتیم و تصرف شخص در اموال خود و دیگران قائل به تفصیل نشده‌اند، می‌توان حکم آیه را عمومیت داده و در غیر یتیم و در غیر اموال خودش نیز به آن استناد کرد.

اشکال دوم: در آیه تصرف یتیم در اموال خودش موضوع بحث می‌باشد. در حالی که موضوع بحث ما در معامله، تصرف در اموال دیگران است.

جواب: با توجه به عدم جواز تصرف شخص در اموال خودش قبل از بلوغ، می‌توان از راه اولویت، حکم به عدم جواز تصرف در مال دیگران را اثبات کرد.

۶- با استناد به صحیحه محمد بن مسلم «قال رسول الله صلی الله علیه و آله: الیعان بالخیار حتی یفترقا، و صاحب الحیوان بالخیار ثلاثة أيام»

استدلال کنید که مبدأ خیار حیوان از زمان انجام عقد یا از هنگام تفرق متعاقدين از یکدیگر شروع می‌شود؟ ص ۴۸ پ ۵ - ۲ نمره

جواب:

از زمان انجام عقد: (۵ / ۰ نمره) صحیحه با بیان اینکه خیار مجلس که با تفرق و جدایی متبایعین از یکدیگر تمام می‌شود در حیوان تا سه روز ادامه دارد بر مقابله و مقارنه بین خیار حیوان و خیار مجلس دلالت دارد و با توجه به این که خیار مجلس که با تفرق تمام می‌شود از زمان عقد آغاز می‌شود؛ پس باید خیار حیوان نیز از زمان عقد آغاز شود. (۱ / ۵ نمره)

۷- کیفیت دلالت نظریه شرط ضمیم بر جواز رد معیوب را تقریر کنید. ص ۵۷ پ ۱ - ۱ نمره

جواب: هر یک از فروشنده و خریدار در حالی اقدام به انجام معامله می‌کنند که در عقد سلامت عوض را به صورت ضمیم شرط کرده و در صورت عدم سلامت آن، شرط خیار فسخ معامله را برای خود قرار می‌دهند. پس با تمسک به این نظریه، جواز رد عوض معیوب و فسخ معامله برای صاحب خیار ثابت می‌شود.

۸- با این فرض که «زید در قبال انجام کاری برای عمره از وی بابت اجرت خود چک مدتدار دریافت کند» به دو سؤال زیر پاسخ دهید.

۱

الف) آیا زید می‌تواند چکی که از عمره بابت حق الزحمه خود دریافت کرده به شخص دیگری به مبلغی کمتر بفروشد؟ چرا؟

جواب: جایز است زیرا وقتی چک واقعاً حاکی از دین باشد، در واقع فروشنده، بدھی صادرکننده چک به خودش را به شخص دیگری می‌فروشد. و این معامله یک داد و ستد حقیقی است.

ب) آیا فروش چک به شخص دیگر به کمتر از مبلغ آن مستلزم ربا نیست؟ چرا؟

جواب: خیر؛ زیرا عوضین از اجناس موزون یا پیمانهای نیستند.

۲

۹- به سؤالات زیر درباره دیدگاههای مصنف در باب غیبت پاسخ دهید. ص ۹۴ و ۹۵ - ۲ نمره

الف) اهمیت تدقیق و بررسی سندی روایات باب غیبت تا چه اندازه است؟ چرا؟ (۵ / ۰ نمره)

جواب: بررسی و تدقیق در روایات باب غیبت اهمیتی ندارد زیرا این روایات متواتر هستند.

ب) آیا برای اثبات حرمت غیبت می‌توان به اجماعی که از فقهاء در مسأله وجود دارد، تمسک کرد؟ چرا؟ (۵ / ۰ نمره)

جواب: خیر، زیرا اجماع مدرکی است.

ج) دو مورد از مستثنیات حرمت غیبت را ذکر کنید. (۱ نمره)

جواب: غیبت متجاهر به فسق و غیبت ظالم توسط مظلوم

۱۰- با دقت در روایت «سألته عن الميسر؟ قال: الثقل من كل شيء. قال: و الثقل ما يخرج بين المترافقين» به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۲

الف) روایت مذکور بر حرمت کدامیک از اقسام قمار دلالت دارد؟

جواب: حرمت بازی با غیر آلات قمار با فرض وجود رهن

ب) اشکال مصنف در دلالت روایت بر فرض مورد نظر از اقسام قمار چیست؟

جواب: روایت مذکور بر حرمت عوضی که در بازی قرار داده می‌شود دلالت دارد و بر حرمت خود بازی دلالتی ندارد.